

**STRATEŠKI PLAN DJELOVANJA  
HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA  
ZA RAZDOBLJE 2021. - 2025.**

U Zagrebu, rujan 2021. godine

## UVOD

Strateški plan Hrvatskog saveza udruga invalida rada za razdoblje od 2021. do 2025. postavlja smjer djelovanja za iduće četiri godine. Ovaj plan navodi smjernice djelovanja Hrvatskog saveza udruga invalida rada u području invalida rada u RH do 2025. godine. Strateški plan djelovanja Saveza za četverogodišnje razdoblje temelji se na dosadašnjim postignućima i potrebama, ali i na novim izazovima i zahtjevima. S određenim promjenama i izazovima s kojima se susreće društvo u cjelini, a posebno invalidi rada – osobe s invaliditetom važnost djelovanja Saveza postaje veća. Zajedno s udrugama članicama radit ćemo na poboljšanju kvalitete života invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. Izrada Strateškog plana, odnosno definiranje višegodišnjih prioriteta rada, prepoznato je kao nužnost za nastavak daljnjeg usmjerenog i kvalitetnog djelovanja Saveza, evaluacije uspješnosti njegovog rada i strateškog usmjeravanja njegovog daljnjeg razvoja.

## O NAMA

Hrvatski savez udruga invalida rada (skraćeno: HSUIR) sa sjedištem u gradu Zagrebu, Hrgovići 47, djeluje od 1967. godine s ciljem unapređenja društvenog položaja invalida rada, prevencije nastanka ozljeda na radu, zaštite prava invalida rada i svih osoba s invaliditetom. Zagovaranjem prevencije tijekom čitavog radnog vijeka Hrvatski savez udruga invalida rada ukazuje na njezinu ključnu ulogu za sve pod motom „Spriječimo nastanak invaliditeta“.

Hrvatski savez udruga invalida rada krovna je organizacija 32 udruge s područja cijele Republike Hrvatske. Djelovanje Saveza usmjereno je na poboljšanje kvalitete življenja invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom kroz osnaživanje udruga članica, senzibilizaciju javnosti, edukaciju i informiranje. Kao zagovaratelj prava osoba s invaliditetom Savez sudjeluje pri oblikovanju javnih politika i mjera, te predlaže donošenje novih zakona, izmjena i dopuna postojećih zakonskih propisa koji se odnose na prava i obveze osoba s invaliditetom. Kontinuiranim organiziranjem i održavanjem seminara, prezentacija i edukacija Hrvatski savez udruga invalida rada osnažuje rad udruga članica.

Hrvatski savez udruga invalida rada je član Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH s kojom zajedno djeluje u cilju poboljšanja kvalitete življenja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Također, Savez je u članstvu Međunarodne organizacije tjelesnih invalida – FIMITIC radi uključivanja u međunarodni pokret za izjednačavanje prava osoba s invaliditetom.

Jedna od glavnih aktivnosti Saveza od samog osnutka je pravno savjetovanje za sve osobe s invaliditetom. Pravno savjetovanje obuhvaća niz raznih područja vezanih uz pitanja mirovinskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, radnih odnosa, zapošljavanja, socijalne skrbi, stambenih pitanja, imovinsko - pravnih pitanja te pitanja u vezi prava osoba s invaliditetom. Sastavni dio pravnog savjetovanja čini sastavljanje tužbi, žalbi, raznih podnesaka i predstavki, kao i drugih usmenih i pismenih intervencija u korist zaštite invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, udruga invalida rada i ostalih udruga i saveza osoba s invaliditetom.

Hrvatski savez udruga invalida rada izdaje časopis „INFORMACIJE“ koji predstavlja uspješnu komunikaciju HSUIR-a i udruga članica. Putem časopisa „Informacije“ HSUIR sustavno i kontinuirano informira o svim aktualnostima i aktivnostima vezanim za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom na svim društvenim područjima – pravnom, socijalnom, ekonomskom, kulturnom i zdravstvenom udruge članice i njihove članove, kao i širu javnost.

Hrvatski savez udruga invalida rada ima službenu internet stranicu: [www.hsuir.hr](http://www.hsuir.hr) i facebook profil preko kojeg svakodnevno komunicira s članovima i zainteresiranom javnosti. Također, Savez je izradio službene internet stranice za 16 udruga članica s ciljem informiranja članstva na vrijeme o svim temama vezanim za invalide rada i osobe s invaliditetom.

Svake godine Savez i 32 udruge članice obilježavaju Nacionalni dan invalida rada. Nacionalni dan invalida rada ima iznimnu važnost jer se tom prigodom želi dodatno skrenuti pozornost šire javnosti na probleme s kojima se susreću invalidi rada, a posebno se želi naglasiti potreba preventivnog djelovanja s ciljem sprečavanja nastanka ozljeda na radu koje rezultiraju invaliditetom. Kao zaštitni znak Nacionalnog dana invalida rada odabrana je ruža kojom se želi ukazati na problem (ne) korištenja zaštitnih sredstava na radu. Naime, unatoč njezinoj ljepoti, za ubiranje ruže potrebna su zaštitna sredstva. Iako su propisane visoke kazne, poslodavci mjere zaštite na radu često ne provode ili ih provode u smanjenom opsegu, a u oba slučaja u konačnici nerijetko dovode do nastanka invaliditeta. Organiziranim aktivnostima povodom obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada Savez i udruge invalida rada diljem Republike Hrvatske žele ukazati na važnost prevencije nastanka invaliditeta upravo provedbom propisanih mjera zaštite na radu.

Jedna od važnih djelatnosti HSUIR-a je provođenje projekata i programa kojima se doprinosi boljem položaju invalida rada i osoba s invaliditetom. Trenutno Savez provodi 1 europski projekt, 3 nacionalna projekta, 1 županijski te je na 2 europska projekta partner. Također, djelatnici HSUIR – a pomažu udrugama članicama u pripremi i provedbi projekata. U Savezu su zaposlene 23 osobe. Svi djelatnici HSUIR-a zaposleni su na projektima/programima financiranim europskim i nacionalnim sredstvima. Projektima i programima pružaju se socijalne usluge i osobna asistencija osobama s invaliditetom s ciljem unapređenja življenja osoba s invaliditetom.

**VIZIJA:** Vizija Hrvatskog saveza udruga invalida rada temelji se na izjednačenim socijalnim mogućnostima za invalide rada i sve osobe s invaliditetom. Slobodan izbor svake osobe s invaliditetom kada je u pitanju odlučivanje o sudjelovanju u životnoj zajednici, odgoju i obrazovanju, sudjelovanju u političkom i kulturnom životu, u području rada i socijalne skrbi. Postojanje mogućnosti izbora za sve osobe koje su zadobile invaliditet na radu da nastave raditi i pridonositi društvu sukladno svojim sposobnostima i mogućnostima.

**MISIJA:** Društvo bez predrasuda i diskriminacije prema invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom je cilj kojem HSUIR na svojim temeljnim vrijednostima kroz dugogodišnju misiju djeluje i teži.

**VRIJEDNOSTI:** na kojima se temelji djelovanje Hrvatskog saveza udruga invalida rada su: poštivanje i zaštita ljudskih prava, ravnopravnost, jednake mogućnosti za sve, odgovornost, suradnja i dijalog, pravo na informiranost, tolerancija, uvažavanje različitosti i slobode od izrabljivanja, nasilja i zlostavljanja.

**OSNOVNI CILJEVI SAVEZA:** su promicanje i zaštita ljudskih prava te djelovanje na izjednačavanju mogućnosti invalida rada, poticanje uključivanja što većeg broja invalida rada u rad udruga, zagovaranje ekonomske, socijalne, zdravstvene i pravne sigurnost invalida rada, kao i zagovaranje jednakih mogućnosti invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom.

**Osnovni ciljevi Saveza u skladu sa Statutom:**

- promicanje ljudskih prava i djelovanje na izjednačavanju mogućnosti invalida rada,
- primjena i provođenje monitoringa Konvencije UN-a sukladno čl.33.,
- pružanje usluga koje zbog specifičnosti ne pruža nitko drugi u sustavu, a od egzistencijalne su važnosti za invalide rada i osobe s invaliditetom,
- pružanje usluga savjetovanja na istoj razini
- savjetovanja iz iskustva (peer counselling) koja na autentičan i dignitetan način kroz legitimitet ekspertize osnažuju članstvo za kvalitetnije i veće uloge u društvenoj zajednici,
- stvaranje uvjeta za punu socijalnu integraciju i socijalnu koheziju invalida rada i osoba s invaliditetom,
- uspostava i izgradnja zakonske obveze sustavnog financiranja osnovne djelatnosti organizacija osoba s invaliditetom,
- upozoravanje i sprečavanje diskriminacije invalida rada i osoba s invaliditetom,
- osnaživanje i poticanje invalida rada i osoba s invaliditetom na osobnu snagu i sposobnost, razvoj osobne autonomije, uključujući slobodu osobnog izbora i neovisnosti osoba s invaliditetom,
- iniciranje izmjena i dopuna zakona i podzakonskih akata i donošenja novih zakonskih rješenja u ostvarivanju zakonodavnog okvira za unaprjeđivanje položaja, prava i mogućnosti invalida rada i osoba s invaliditetom,
- autonomija invalida rada i osoba s invaliditetom kao korisnika društvenih i socijalnih usluga,
- ekonomska, socijalna, zdravstvena i pravna zaštita invalida rada i osoba s invaliditetom,
- razvijanje stanja socijalne pravednosti i jednakih mogućnosti,
- razvijanje socijalnog poduzetništva i inovativnih oblika zapošljavanja invalida rada i osoba s invaliditetom,
- borba protiv stereotipa, predrasuda i štetnih postupaka prema invalidima rada i osobama s invaliditetom na svim područjima života,
- iniciranje razvoja i unapređenja znanstveno-istraživačkog rada u području prevencije, dijagnostike, liječenja, rehabilitacije, habilitacije i zaštite invalida rada i osoba s invaliditetom,
- uključivanje što većeg broja invalida rada u rad udruga,
- osnivanje klubova, odnosno, drugih izvaninstitucionalnih oblika osposobljavanja invalida rada i organiziranog korištenja slobodnog vremena u cilju socijalizacije invalida rada.

**Osnovne ciljeve Savez ostvaruje kroz sljedeće djelatnosti:**

- koordiniranje, dogovaranje, usmjeravanje i izvršavanje poslova i zadataka od zajedničkog interesa,
- praćenje utjecaja i vrednovanje provođenja javnih politika kao i utjecaj na oblikovanje javnog mnijenja u cilju afirmacije položaja invalida rada i osoba s invaliditetom,
- praćenje, analiziranje, razmatranje stanja i primjene propisa na području prevencije invaliditeta, posebne zaštite invalida rada i okoline u kojoj oni rade i žive, te iniciranje prevencije nezgoda na poslu, prevencije profesionalnih bolesti, poticanje redovnih pregleda radnika izloženih rizičnim poslovima, zdravstvena edukacija članova kao preventivni instrument,
- predlaganje nadležnim državnim i drugim tijelima donošenje mjera, za unapređenje pravnog, socijalnog i gospodarskog položaja invalida rada i osoba s invaliditetom kao i zalaganje za njihovu dosljednu primjenu,
- usklađivanje i usmjeravanje aktivnosti i suradnje županijskih, gradskih i općinskih udruga invalida rada i predlaganje akcija od zajedničkog interesa,
- suradnja i razvoj partnerstva s resornim ministarstvima, državnim tijelima, tijelima regionalne, područne, lokalne samouprave, u pitanjima od značaja za rješavanje problematike invalida rada i razvoja društveno-gospodarskih odnosa na tom području,
- pružanje podrške stvaranju uvjeta i standarda za inovativne socijalne usluge, i kvalitetu pružanja izvaninstitucionalnih usluga kao pravo izbora,
- stvaranje uvjeta i pružanje socijalnih usluga posebno osjetljivim skupinama unutar invalida rada i osoba s invaliditetom,
- prepoznavanje, uspostava i razvijanje partnerskih odnosa s organizacijama civilnoga društva i/ili međusektorski,
- organiziranje pravne službe i savjetovališta za invalide rada,
- organiziranje i poticanje rekreativne i športske aktivnosti kao i organiziranje odmora invalida rada,
- poticanje organizacije klubova invalida rada u udrugama članicama,
- obilježavanje značajnih datuma s ciljem senzibilizacije šire javnosti i podizanja razine svijesti o problematici invalida rada i osoba s invaliditetom
- organiziranje i obilježavanje Nacionalnog dana invalida rada Hrvatske 21. ožujak,
- sudjelovanje u akcijama obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom 3. prosinac, te poticanje kulturnih aktivnosti i prigodnih manifestacija invalida rada,
- izdavanje časopisa "Informacije", a prema potrebi i drugih publikacija o problematici invalida rada,
- razvijanje suradnje s drugim organizacijama osoba s invaliditetom u zemlji i inozemstvu, a posebice s FIMITIC-om.

**ČLANICE HSUIR-a I UPRAVLJAČKA STRUKTURA:**

HSUIR broji u svome članstvu 33 udruge s područja cijele Republike Hrvatske.

*Prikaz udruga članica Hrvatskog saveza udruga invalida rada po županijama*

<i>Županija</i>	<i>Udruga</i>
<i>Bjelovarsko-bilogorska županija (1)</i>	- Udruga invalida rada Daruvar
<i>Brodsko-posavska županija (2)</i>	- Udruga invalida rada Nova Gradiška - Udruga invalida rada Grada Slavenskog Broda
<i>Dubrovačko-neretvanska županija (1)</i>	- Društvo distrofičara invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida DNŽ
<i>Grad Zagreb (1)</i>	- Udruga invalida rada Zagreba - Udruga invalida rada - INA
<i>Istarska županija (1)</i>	- Udruga tjelesnih i invalida rada Istre
<i>Karlovačka županija (4)</i>	- Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Duga Resa - Udruga invalida rada Grada Karlovca - Udruga invalida rada Karlovačke županije - Udruga invalida rada Grada Slunja
<i>Koprivničko-križevačka županija (2)</i>	- Udruga invalida rada Grada Koprivnice - Udruga osoba s invaliditetom Križevci
<i>Krapinsko-zagorska županija (2)</i>	- Društvo invalida rada Krapina - Udruga invalida Donje Stubice
<i>Međimurska županija (1)</i>	- Udruga invalida rada Međimurske županije - Čakovec
<i>Osječko-baranjska županija (4)</i>	- Udruga invalida rada i osoba s invaliditetom Belišća i Valpova - Udruga invalida rada Đakovo - Udruga invalida rada Našice - Udruga invalida rada Grada Osijeka
<i>Požeško-slavonska županija (2)</i>	- Udruga invalida rada Pakrac- Lipik - Udruga invalida rada Požege
<i>Primorsko-goranska županija (1)</i>	- Udruga invalida rada Rijeka
<i>Sisačko-moslavačka županija (2)</i>	- Udruga invalida rada Grada Kutine - Udruga invalida rada Grada Siska
<i>Splitsko-dalmatinska županija (1)</i>	- Udruga invalida rada Grada Splita
<i>Šibensko-kninska županija (1)</i>	- Udruga invalida rada Šibensko kninske županije
<i>Varaždinska županija (1)</i>	- Udruga invalida rada Grada Varaždina
<i>Virovitičko-podravska županija (1)</i>	- Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica
<i>Vukovarsko-srijemska županija (2)</i>	- Udruga osoba s invaliditetom Vuka Vukovar - Udruga invalida rada Grada Županje
<i>Zadarska županija (1)</i>	- Udruga invalida rada Grada Zadra
<i>Zagrebačka županija (1)</i>	- Udruga osoba s invaliditetom Sinergija Samobor

Organizacijska struktura HSUIR-a određena je Statutom.

Tijela HSUIR-a čine:

- **Skupština:**

- čine je 44 predstavnika 33 udruge članice, Statut čl. 23.

- **Predsjednik:**

Ante Štulić

- **Predsjedništvo:**

Marica Mirić, dopredsjednica

Nada Vorkapić, dopredsjednica

Zorislav Bobuš, član

Ivan Moguš, član

Jasmina Polak, članica

Dubravko Sopek, član

Ivica Korov, član

Boris Jurevini, član

Branka Pažur, članica

Marija Kelečić, članica

Ante Gabrilo, član

Josip Držaić, član

- **Nadzorni odbor: članovi**

Ivica Lazić (predsjednik)

Štefica Roginić, članica

Vladimir Detoni, član

- **Nadzorni odbor: zamjenici**

Petar Pavlinušić, zamjena člana

Dorđe Bošnjak, zamjena člana

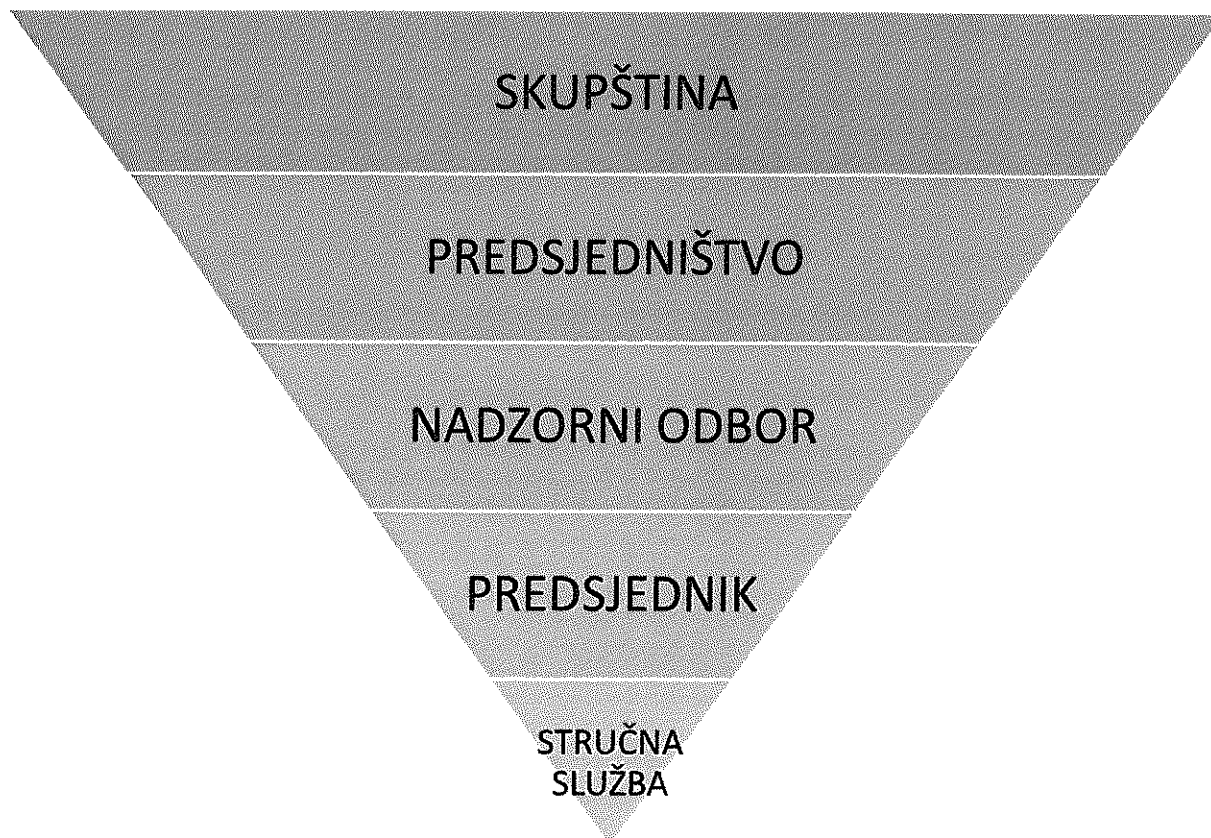
Zvezdana Šagodić, zamjena člana

**STRUČNA SLUŽBA**

Prema Statutu HSUIR-a, zadaća Stručne službe je obavljanje stručnih, materijalno-financijskih, administrativno-tehničkih i drugih poslova i zadataka neophodnih za ostvarivanje programa rada i djelatnosti Saveza, njegovih tijela i radnih skupina.

Hrvatski savez udruga invalida rada zapošljava **26 osoba**. Savez ima kompetentan stručni tim kreativnih, sposobnih i motiviranih zaposlenika s kojima odgovorno i transparentno ostvaruje zadane ciljeve.

Uz zaposlenike stručnog tima kojeg čine izvršni direktor, poslovna tajnica, suradnica za projekte i programe, suradnica za međusektorsku suradnju i informiranje, suradnica za potporne i suvremene tehnologije i voditeljica dnevnih aktivnosti; Savez zapošljava 20 osobnih asistenata koji pružaju pomoć osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta na području cijele Republike Hrvatske.

**Prikaz organizacijske strukture HSUIR-a**



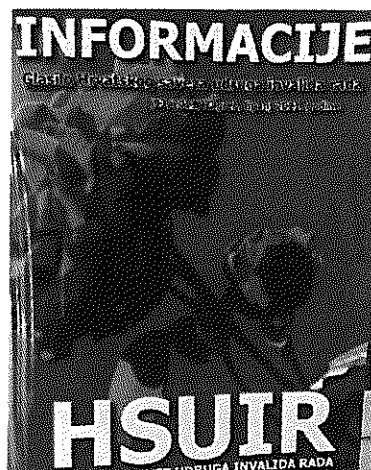
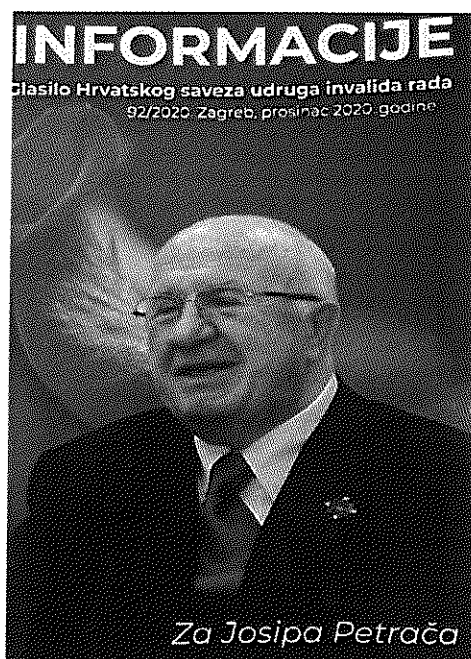
## PROJEKTI I PROGRAMI

Hrvatski savez udruga invalida rada trenutno provodi sljedeće programe i projekte:

- 1. Razvojna suradnja u području Centra znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj**, financiran je sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Savez je dio 8. Centra znanja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom uz još 12 saveza osoba s invaliditetom.
- 2. Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom**, trogodišnji program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Program pruža uslugu informiranja, educiranja, besplatnog pravnog savjetovanja, istraživanja, uključivanja mladih i promicanje volonterstva, unapređenje i sudjelovanje udruga članica u procesu praćenja i nadzora politika na lokalnoj razini, senzibiliziranje javnosti.
- 3. Širenje usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom - ESF-a faza III**, projekt financira Europski socijalni fond. Projektom je zaposleno 14 osobnih asistenata za 14 korisnika usluge osobne asistencije. Uslugom osobne asistencije korisnici su aktivniji u zajednici, u svojim udrugama i u drugim interesnim aktivnostima.
- 4. Osiguravanje osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta**, trogodišnji program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Programom se pruža uslugu osobne asistencije za 6 osoba s područja Grada Zagreba. Opći cilj Programa je unaprjeđenje života osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, kojima je bila nužno potrebna praktična pomoć u samozbrinjavanju, kako bi postali kreatori i kontrolori svoga življenja.
- 5. Informirani i sigurni u trećoj životnoj dobi**, dvogodišnji program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Programom pružamo uslugu informiranja, educiranja, pravnog savjetovanja, uključivanja volontera, pomoć podjelom paketa najugroženijim korisnicima, te osnaživanje i jačanje kapaciteta Udruge invalida rada Pakrac - Lipik.
- 6. Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje**, projekt financira EU iz ESF. Projekt provodi Udruga za edukaciju i pomoć žrtvama mobbinga, a Hrvatski savez udruga invalida rada je partner. Projektom se potiče aktivno starenje kroz aktivnosti cjeloživotnog učenja, predavanja o očuvanju zdravlja i prevenciji bolesti, pravnog savjetovišta, tjelovježbe, sportskih igara i natjecanja zborova, izleta, folkloru, literarnog stvaralaštva, fotografije i proizvodnje narodnih rukotvorina.
- 7. Platforma 50+**, projekt financira EU iz ESF. Projekt predstavlja izazov s kakvim se pokret osoba s invaliditetom do sada nije imao priliku susresti. Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske projekt provodi s jedanaest saveza; Hrvatskim savezom udruga invalida rada, Savezom društava distrofičara Hrvatske, Hrvatskim savezom udruga osoba s intelektualnim teškoćama, Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih, Savezom civilnih invalida rata Hrvatske, Savezom društava multiple skleroze Hrvatske, Hrvatskim savezom udruga osoba s tjelesnim invaliditetom, Savezom udruga za autizam Hrvatske, Hrvatskim udrugama paraplegičara i tetraplegičara, Hrvatskim savezom slijepih i Hrvatskim savezom gluhoslijepih osoba „Dodir“.

Posebno valja istaknuti da je za sva tri istraživanja koja će se provoditi u okviru projekta Platforma 50+ partner Edukacijsko- rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Projekt će se provoditi tijekom 36 mjeseci. Projektni moduli su: jačanje partnerstva organizacija osoba s invaliditetom i uključivanje novih članica; ispitivanje javnog mnijenja i potreba društva, provedba tri znanstvena istraživanja; izrada smjernica za razvoj javnih politika; analiza društvenog utjecaja te provedba strukturiranog dijaloga.

8. **Zajedno postajemo jači**, projekt se financira sredstvima Zagrebačke županije. Cilj projekta je ukazati na obiteljsku podršku kao važan čimbenik kvalitete življenja, uz informiranje i educiranje ciljane skupine.



**DJELOVANJE I POSTIGNUĆA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA OD 2016. DO 2021. GODINE**

Hrvatski savez udruga invalida rada u periodu od 2016. do 2021. godine provodio je sljedeće projekte i programe:

**1. 8. Centar znanja** - Hrvatski savez udruga invalida rada od 2016. godine uspješno provodi Razvojnu suradnju u području Centra znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj. Uz 12 saveza osoba s invaliditetom čini 8. centar znanja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom. Centar znanja financiran je sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

- u sklopu Razvojne suradnje u području Centra znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj HSUIR je proveo **3 istraživanja na temu kvalitete života invalida rada i osoba s invaliditetom koji su obuhvatili 444 ispitanika.**

**2. Provedbom trogodišnjeg programa "Unapređenje mogućnosti ravnopravnog uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada"** (2017.-2020.) pružale su se usluge informiranja i educiranja osoba s invaliditetom i potencijalnih poslodavaca s ciljem ravnopravnog i lakšeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada. Financiran je sredstvima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

**3. Trogodišnjim programom "Osiguravanje osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta"** Savez pruža uslugu osobne asistencije za 6 osoba s područja Grada Zagreba. Program je financiran sredstvima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

**4. „Klubovi - podrška kvaliteti življenja invalida rada“** trogodišnji program financiran od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u periodu od 2011.-2017. godine. Provedenim programom Savez je tijekom 6 godina osnaživao rad temeljnih udruga, poticao osnivanje klubova za invalide rada, organizirao je izložbe radova nastalih u klubovima, predavanja i seminare.

**5. Projektom „Širenje usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom“ – FAZA II - ESF-** a zaposleno je 15 osobnih asistenata, a 15 osoba koristi uslugu osobne asistencije. Kroz podršku dobivenu primanjem usluge osobne asistencije, korisnici su aktivniji u zajednici, u svojim udrugama i u drugim interesnim aktivnostima. Financiran je iz Europskog socijalnog fonda.

6. HSUIR je ostvarivao **Jednokratne potpore Grada Zagreba** iz sredstava Proračuna Grada Zagreba u 2016., 2017., 2018., 2019., 2020. godini koje su omogućavale sufinanciranje organizacijskog razvoja Saveza.

7. Financiranjem Projekata i programa udruga iz proračuna **Grada Zagreba** HSUIR je provodio sljedeće projekte:

- „**Informirani, osviješteni i autonomni**“ 2019. godine
- „**Promicanje prava i interesa osoba s invaliditetom**“ 2018. godine
- „**Bez diskriminacije**“ 2018. godine
- „**Kultura za sve**“ 2018. godine

8. Sredstvima **Zagrebačke županije** HSUIR je provodio sljedeće projekte:

- „**Kroz znanje i akciju do jednakih mogućnosti**“ 2020. godine
- „**Zaštita i promicanje prava protiv nasilja**“ 2019. godine
- „**Informirani i sigurni**“ 2018. godine

U provođenju projekata i programa Hrvatski savez udruga invalida rada ostvario je sljedeća partnerstva: Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Centrom za socijalnu skrb Zagreb i Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom.

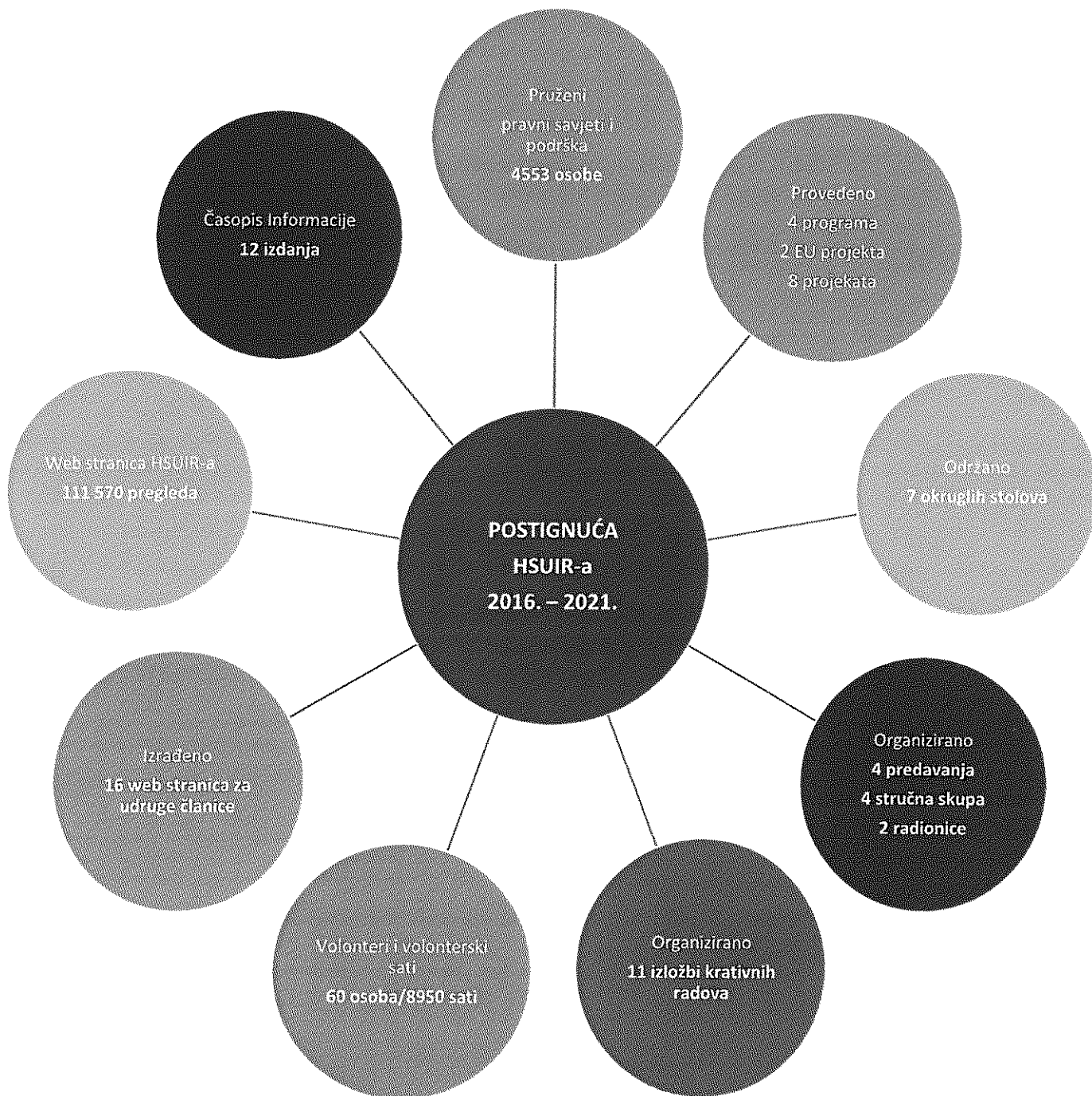
U provedbi projekata financiranih sredstvima Europskog socijalnog fonda Savez je ostvario partnerstva s: Udrugom za pomoć žrtvama mobbinga, Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, 11 nacionalnih saveza i Edukacijsko - rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu.

Hrvatski savez udruga invalida rada partner je na projektima udruga članica: Udruzi invalida rada Pakrac - Lipik, Udruzi invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica, Udruzi invalida rada grada Siska, Udruzi invalida rada grada Kutine, Udruzi invalida rada Zagreba, Udruzi invalida rada Rijeka, Udruzi tjelesnih i invalida rada Istra, Društvu invalida rada Krapina.

U 2018. i 2019. godini Hrvatski savez udruga invalida rada proveo je analizu djelovanja udruga članica. Svim udrugama članicama poslan je dopis i upitnik na temelju kojega se izvršila analiza rada udruga. Temeljem popunjenih upitnika dobiven je pregled rada udruga, nedostaci s kojima se susreću, te njihov doprinos lokalnim zajednicama i članovima. Savez je na temelju toga u 2020. godini izradio plan potpore udrugama.

HSUIR je inicirao donošenje sljedećih zakona i kroz radne skupine djelovao u kreiranju i oblikovanju: Zakona o inkluzivnom dodatku, Zakona o osobnoj asistenciji, Zakona o sustavnom financiranju reprezentativnih saveza i udruga osoba s invaliditetom;

POSTIGNUĆA HSUIR – a 2016. – 2021.



HSUIR tradicionalno obilježava važnije datume:

- 21. ožujka - Nacionalni dan invalida rada Hrvatske povodom kojega su održane kampanje Tjedan dana s invalidima rada,
- 28. travnja - Međunarodni dan zaštite na radu,
- 3. prosinca - Međunarodni dan osoba s invaliditetom.
- 14. veljače - Hrvatski savez udruga invalida rada svake godine u veljači sudjeluje u kampanji „Milijarda ustaje protiv nasilja nad ženama i djevojčicama“ koja je usmjerena na podizanje svijesti o raširenosti nasilja nad ženama i djevojčicama te njegovu sprječavanju.

S posebnim ponosom ističemo ostvarene nagrade dugogodišnjeg predsjednika Josipa Petrača: Nagrada Grada Zagreba, Državna nagrada za humanitarni rad u kategoriji Nagrada za životno djelo, odlikovanje predsjednice Republike Hrvatske Redom Danice hrvatske s likom Katarine Zrinske.

Zaslužena priznanja nagrada su njegovom cjeloživotnom predanom radu u borbi za prava invalida rada i svih osoba s invaliditetom.

Iznimna ostvarenja i nagrade priznanje su cijelom pokretu osoba s invaliditetom, a najviše invalidima rada čime nas je zadužio da nastavimo borbu za prava invalida rada s ciljem unapređenja kvalitete življenja svih osoba s invaliditetom njemu u spomen.

Postignuti su veliki pomaci za bolju kvalitetu života invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom zagovaranjem Saveza i udruga članica osoba s invaliditetom, ali smatramo da još uvijek nismo došli do situacije u kojoj je svaki invalid rada ravnopravan u sustavu što je osnovna vizija i misija Saveza.

## ANALIZA OKRUŽENJA

Svi građani Republike Hrvatske pa tako i osobe s invaliditetom, u 2020. godini bili su prisiljeni promijeniti način života, način liječenja, način na koji ostvaruju svoja prava ili ih pružaju drugima. Sve što se dogodilo, na posebno se težak način odrazilo na osobe s invaliditetom. Zbog rizika od eventualne zaraze virusom COVID 19 preporučena je potpuna izolacija što je dijametralno suprotno primarnoj potrebi osoba s invaliditetom za uslugama koje izravnim kontaktom primaju od druge osobe. Na taj su način uz potrebu da ih se gotovo najviše štiti, došli u poziciju da su gotovo najviše izgubili. Udruge osoba s invaliditetom su tijekom 2020. godine odigrale vrlo značajnu ulogu i često bile jedina poveznica osoba s invaliditetom i sustava te su u mnogim sredinama jedini pružatelji usluga. Međutim, nisu dovoljno sustavno podržane niti dovoljno financirane što otežava kontinuitet i bolji nadzor kvalitete usluga koje pružaju.

Prema procjenama UN-a problem invaliditeta je mnogo rašireniji nego što je percepcija društva: svaki deseti stanovnik zemlje u izvjesnoj je mjeri osoba s invaliditetom. Raspolaganje odgovarajućim podacima o invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Uostalom, unapređenje razine zdravlja pučanstva ima za cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta. Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN64/01), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo,



a počeo je s radom 2002. godine. Prema navedenom Zakonu invaliditet je trajno ograničenje, smanjenje ili gubitak sposobnosti (koje proizlazi iz oštećenja zdravlja) neke fizičke aktivnosti ili psihičke funkcije primjerene životnoj dobi osobe i odnosi se na sposobnosti, u obliku složenih aktivnosti i ponašanja, koje su općenito prihvaćene kao bitni sastojci svakodnevnog života.

U Hrvatskoj, stanje na dan 09. rujna 2021., živi 586 153 osoba s invaliditetom od čega su 335.050 muški (57%) i 251.103 žene (43%), te tako osobe s invaliditetom čine oko 14,4% ukupnog stanovništva RH. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 263 526 (45%) je u radno aktivnoj dobi od 20 do 64 godine, dok je 258 564 (44%) u dobnoj skupini 65+. Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji.

**Invalid rada** je osoba koja ima smanjenu radnu sposobnost, djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti. U Hrvatskoj su još uvijek nedovoljno iskorišteni potencijali i sposobnosti invalida rada, jer u društvu prevladava mišljenje da je invaliditet sinonim za radnu nesposobnost. Invaliditet je godinama razlog preranog umirovljenja osoba čije su se preostale radne sposobnosti mogle koristiti, ali ih je društvo pasiviziralo i isključilo iz procesa rada. Hrvatska je jedna od rijetkih europskih zemalja koja ne samo da nije razvijala sustav rada profesionalne rehabilitacije, nego ga je godinama zapuštala i marginalizirala. Posebno smatramo potrebnim navesti da je obrazovni sustav za osobe s invaliditetom zastario i ne odgovara potrebama tržišta rada. Procjena preostalih sposobnosti i njihov razvoj kroz profesionalnu rehabilitaciju i prekvalifikaciju je ključ očuvanja i razvijanja preostalih radnih sposobnosti invalida rada. Smatramo da se u Hrvatskoj nedovoljno potiče razvoj fleksibilnih oblika rada, a podrška na radnom mjestu nije na zadovoljavajućoj razini. U brojnim djelatnostima ima prostora u kojima možemo i trebamo iskoristiti potencijale invalida rada i ako stremimo harmoničnom razvoju u njemu mora biti mjesta za njih. Nužno je da se dobar zakonodavni okvir, progresivne i osmišljene poslovne politike podudaraju s interesom osoba s invaliditetom, poslodavaca i društva u cjelini.

Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

godina XIX., broj 01/2021.

KORISNICI INVALIDSKIH MIROVINA PREMA MIROVINSKIM FAKTORIMA KOJI SU PRAVO NA MIROVINU OSTVARILI PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU za siječanj 2021. (isplata u veljači 2021.)

Tablica 15.

Red. br.	Vrste invalidskih mirovina	Broj korisnika*	Prosječna mirovina	Prosječan staž
0	1	2	3	4
1.	Invalidska mirovina zbog opće nesposobnosti za rad, odnosno zbog potpunog gubitka radne sposobnosti (mirovinski faktor 1,0)	39160	2.386,41	20 04 03
2.	Invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad, odnosno zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti (mirovinski faktor 0,8)	62833	1.985,79	23 01 06
3.	Privremena invalidska mirovina, članak 57. ZOMO (mirovinski faktor 0,8)	1	2.586,20	—
4.	Invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad, odnosno zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti nastala zbog bolesti ili ozljede izvan rada, koja se isplaćuje osiguraniku za vrijeme zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne djelatnosti (mirovinski faktor 0,5)	2696	989,45	20 04 27
5.	Invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad, odnosno zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti, koja se isplaćuje osiguraniku za vrijeme zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne djelatnosti – kumulirani uzrok invalidnosti nastao poslije 18. prosinca 2002. (mirovinski faktor 0,3334-0,4999 i 0,5001-0,6666)	127	1.536,89	23 00 08
6.	Invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad, odnosno zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti, uzrokovane ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, koja se isplaćuje osiguraniku za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti (mirovinski faktor 0,6667)	342	2.118,43	19 03 09
7.	Invalidska mirovina prijašnjem korisniku prava na raspoređivanje, odnosno zaposlenje na drugom poslu za vrijeme zaposlenja (mirovinski faktor 0,1667)	1637	361,23	15 02 11
<b>UKUPNO</b>		<b>106796</b>	<b>2.082,53</b>	<b>21 10 28</b>

Sve osobe s invaliditetom i dalje su u povećanom riziku od siromaštva, čemu pridonosi niska obrazovna struktura, neusklađenost obrazovanja s potrebama tržišta rada, slabi udjel među zaposlenima, niska primanja iz rada i mirovina, a naknade namijenjene uključivanju u život zajednice pretežno se koriste za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba. Još uvijek postoje izrazite prepreke u pristupu informacijama, zdravstvu, obrazovanju, zapošljavanju, radu te ostvarivanju prava na naknadu s osnove invaliditeta.

### **Zaštita i sigurnost na radnom mjestu**

Prema Zakonu o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) i drugim propisima iz područja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu poslodavac je obavezan provoditi mjere zaštite na radu kako bi rizik od ozljeda na radu doveo na prihvatljivu razinu. U obavljanju djelatnosti propisane Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o zaštiti na radu, Služba za medicinu rada HZJZ-a obavezana je pratiti stanje zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i kroz analizu ozljeda na radu. Izvor podataka za analizu ozljeda na radu su prijave ozljeda na radu koje su ispunili poslodavci i dostavili Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, radi ostvarivanja prava utvrđenih Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te izvješće o ozljedama na radu sa smrtnim ishodom Državnog inspektorata. Kada se ozljeda na radu dogodi, potrebno je analizom utvrditi propuste koji su do nje doveli te poduzeti mjere da se tako nešto ne ponovi. Iz tog razloga Hrvatski zavod za javno zdravstvo analizirat će, pored ukupnog broja ozljeda na radu, i ozljede na radu koje su se dogodile na mjestu rada po parametrima koji su sukladni metodologiji Europske statistike ozljeda na radu. Broj zaprimljenih Prijava o ozljedi na radu u 2019. godini je 18 452, od čega je do 31. ožujka 2020. godine priznato 15 030. Broj zaprimljenih Prijava o profesionalnoj bolesti u 2019. godini je 173, od čega je do 31. ožujka 2020. godine priznato 117.

### **Analiza ozljeda na radu za 2020. godinu HZJZ**

U Izvješću analize ozljeda na radu analizirane su sve ozljede prijavljene HZZO-u, bez obzira jesu li priznate ili ne od strane HZZO-a. Sve podatke iz prijave ozljede na radu HZZO jednom mjesečno dostavlja HZJZ-u. Do 31. ožujka 2021. godine HZZO je HZJZ dostavio podatke za 14 403 ozljede na radu koje su se dogodile u 2020. godini, a Državni inspektorat za još 21 ozljedu sa smrtnim ishodom što čini brojku od 14 424 ozljede na radu. Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda na radu (N=14 424), na mjestu rada dogodilo se 12 404 (86 %) ozljeda, a na putu 2 020 (14%) ozljeda.

**Zaključak :** Kriza uzrokovana virusom COVID-19 poprimila je globalne razmjere, utjecala na društvo u cjelini, ali nažalost, pokazala i produbila već postojeće nejednakosti i otkrila neprihvatljive razmjere isključenosti osoba s invaliditetom. Još uvijek je nedovoljno definiran i razvijen okvir socijalne politike, nedovoljno su definirani socijalni i zdravstveni programi, kao i postupanja u kriznim situacijama koji bi adekvatno odgovorili na ovaj problem, a osobe s invaliditetom još su značajnije izložene siromaštvu, zbog nepovoljnijih socijalnih obilježja u odnosu na opću populaciju i dodatnih potreba koje su vezane uz invaliditet.



## SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> <li>- dugotrajnost postojanja, duga i uspješna tradicija zalaganja za prava invalida rada i osoba s invaliditetom,</li> <li>- brojnost udruga članica – Savez okuplja najveći broj osoba s invaliditetom – invalida rada,</li> <li>- prepoznatost na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou,</li> <li>- dio 8. Centra znanja za društveni razvoj u RH,</li> <li>- kompetentnost i bogato iskustvo u predlaganju i provedbi projekata i programa,</li> <li>- transparentnost u radu,</li> <li>- motivirano i kompetentno upravljačko i nadzorno tijelo,</li> <li>- motiviran stručni tim,</li> <li>- pružanje stručne podrške udrugama članicama,</li> <li>- besplatne pravne informacije i savjetovanje,</li> <li>- dobra suradnja s ostalim srodnim udrugama i organizacijama civilnog društva,</li> <li>- članstvo i partnerski odnos sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske</li> <li>- međunarodna suradnja - FIMITIC, izvršni direktor je član Upravnog odbora FIMITIC-a</li> <li>- sudjelovanje predstavnika u povjerenstvima i radnim tijelima u postupcima donošenja zakonskih akata i propisa vezanih za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom,</li> <li>-postojanje strateških dokumenata usklađenih s nacionalnim propisima,</li> <li>- raspolaganje s podacima o kvaliteti življenja invalida rada</li> <li>- odgovarajući prostorni i tehnički kapaciteti</li> <li>- prepoznatljiv vizualni identitet, ažurirana web stranica</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- samofinanciranje otežano zbog nerazvijenosti donacijskog i sponzorskog djelovanja te otežanih društvenih prilika,</li> <li>- nedovoljno aktivnih udruga,</li> <li>- nedovoljna uključenost mlade populacije,</li> <li>- nedostatak volontera,</li> <li>- nedovoljan broj uključenih stručnih volontera,</li> <li>- prevladavanje starije populacije lošijeg zdravstvenog stanja u udrugama</li> <li>- nedovoljna digitalna pismenost i tehnička opremljenost članova</li> <li>- teže prilagodbe udruga projektnom financiranju,</li> <li>- nedovoljna motiviranost medija za teme invalida rada</li> <li>- nedovoljna educiranost predstavnika udruga o komunikaciji s medijima,</li> <li>- nedovoljna mogućnost educiranja djelatnika i njihovog usavršavanja, različita razina stručnosti, kompetencija i znanja zbog nedostatka financijskih sredstava,</li> <li>- nedovoljno razvijena suradnja s poslovnim sektorom.</li> </ul>
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> <li>- podrška važnih dionika i razvijanje suradnje,</li> <li>- članstvo u EU i međunarodni okvir djelovanja,</li> <li>- članstvo u međunarodnim organizacijama,</li> <li>- razmjena dobre prakse na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nepostojanje sustavnog financiranja osnovne djelatnosti,</li> <li>- nema garancije održivosti Saveza,</li> <li>- gospodarska situacija u zemlji i svijetu - financijska nesigurnost,</li> <li>- političke promjene,</li> <li>- smanjenje broja i vrijednosti natječaja,</li> <li>- neprovođenje u dovoljnoj mjeri postojećih zakona,</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- implementacija međunarodnih dokumenata u nacionalne okvire i njegova primjena na lokalnoj razini,</li> <li>- EU fondovi - sve je više natječaja i projekata iz EU-fondova na koje se može aplicirati,</li> <li>- nacionalni natječaji,</li> <li>- strateški dokumenti (Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom, Strategija Europa 2030., Europski stup socijalnih prava, Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji – Instambuljska konvencija, Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030., Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine),</li> <li>- aktivno sudjelovanje u radnim skupinama u donošenju odluka, kreiranju zakona i pravilnika za invalide rada i osobe s invaliditetom,</li> <li>- razvoj IT tehnologija, suvremeni načini komunikacije,</li> <li>- korištenje društvenih mreža i medija pružaju velike mogućnosti za promoviranje primjera dobre prakse</li> <li>- razvoj socijalnog poduzetništva</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pandemija, prirodne nepogode i krizna stanja,</li> <li>- odlazak mladih i slabljenje interesa za neke segmente društvenog života osoba s invaliditetom,</li> <li>- nedovoljna motiviranost građanstva za društveno koristan rad – volontiranje,</li> <li>- veliki broj konkurentskih organizacija,</li> <li>- nacionalni natječaji - sve manji broj,</li> <li>- diskontinuitet u raspisivanju natječaja,</li> <li>- nepovoljni uvjeti natječaja, problem najbržeg prsta na ESF-u,</li> <li>- nepravovremeno financiranje projekata</li> <li>- loša percepcija društva o organizacijama civilnoga društva,</li> <li>- neusklađenost zakonodavstva s Konvencijom UN o pravima osoba s invaliditetom</li> <li>- nedovoljno razvijene socijalne usluge i njihova prostorna rasprostranjenost</li> <li>- stigme i predrasude javnosti o osobama s invaliditetom</li> <li>- nepristupačne javne građevine</li> </ul>
---	---

**DIONICI POLITIKE UJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM**

**Dionici i strateške suradničke institucije i organizacije na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini**

<b>DIONICI</b>	<b>PODRUČJE SURADNJE</b>
<p>Resorna ministarstva: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku, Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Povjerenstvo Vlade RH za osobe s invaliditetom, Vladin ured za udruge, Vladin ured za ravnopravnost spolova, Vladin ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina</p>	<p>Zajedničko kreiranje politika kroz radne skupine i savjetovanja, Sudjelovanje u radnim tijelima na razradi policy opcija, izradi policy prijedloga, strateških dokumenata, zakonskih prijedloga i podzakonskih akata, Sufinanciranje programa i projekata udruga, Sudjelovanje u javnim raspravama, organizacija i sudjelovanje na okruglim stolovima, prezentiranje stajališta zastupnicima i klubovima</p>

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	Educiranje, razmjena iskustva, unapređivanje rada, Financiranje, Visoka profesionalnost i ažurnost, Usavršavanje korisnika financijske podrške
Jedinice lokalne i regionalne uprave i samouprave	Suradnja na izradi lokalnih strategija za osobe s invaliditetom, županijskih socijalnih/akcijskih planova za socijalne usluge, Predlaganje programa i prioriternih usluga za osobe s invaliditetom, Praćenje provedbe strategija za osobe s invaliditetom, Sufinanciranje osnovne djelatnosti udruga
Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i regionalni centri	Suradnja na istraživanjima i edukacijama, Zajednički rad na unapređenju zapošljavanja osoba s invaliditetom
Mediji	Medijsko praćenje kampanja i aktivnosti organizacija osoba s invaliditetom, Vršenje utjecaja, Informiranje i senzibilizacija javnosti
Obrazovne institucije	Provedba stručnih edukacija i podrška
Istraživački instituti	Zajednički istraživački projekti
Centri za socijalnu skrb	Suradnja na projektima, Kontinuirana komunikacija, Provođenje edukacije u Centrima za socijalnu skrb
Organizacije civilnog društva, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Udruge članice Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Savezi osoba s invaliditetom	Razmjena iskustava i znanja, Suradnja u kreiranju socijalne politike, Suradnja u zagovaranju i podizanju razine javne svijesti o osobama s invaliditetom, Direktan rad s korisnicima
Međunarodne mreže, Inozemne partnerske organizacije, Europske organizacije civilnog društva, FIMITIC (International Federation of Persons with Physical Disability) A.N.M.I.C. (Associazione Nazionale Mutilati e Invalidi Civili) ZDIS (Zveza delovnih invalidov Slovenije) EDF (European disability forum)	Članstvo u međunarodnim mrežama, Suradnja s inozemnim organizacijama na projektima, Sudjelovanje predstavnika organizacija u odborima međunarodnih organizacija, Podrška i razmjena primjera pozitivne prakse nacionalnih politika
Poslovni sektor i centri za poduzetništvo	Suradnja na zapošljavanju osoba s invaliditetom, Razvoj socijalnog poduzetništva, Izrada poslovnih planova, Sponzorske akcije

**Dionici koji nadziru rad Hrvatskog saveza udruga invalida rada:**

- Nadzorni odbor HSUIR-a,
- Ured državne uprave,
- Ministarstvo financija
- svi pružatelji financijskih potpora

**Mogućnosti i izvori financiranja:**

- Europski socijalni fond,
- Europski strukturni i investicijski fondovi,
- Međunarodni fondovi i zaklade,
- Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva,
- Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike,
- Financiranje iz županija i lokalnih samouprava (proračuni u okviru javnih potreba u zdravstvu, kulturi, sportu, socijalnoj skrbi, ili namjenski za udruge),
- Samofinanciranje kroz programe i usluge ili poduzetništvo, članarine (prikupljanje sredstava u skladu sa zakonskom regulativom za samofinanciranje ili socijalno poduzetništvo)
- Izvori sredstava iz korporacija, lokalnih zaklada, sponzorstva i donacija

## CILJEVI STRATEŠKOG PLANA DJELOVANJA OD 2021. DO 2025. GODINE

U svrhu ostvarenja vizije, temeljni ciljevi Hrvatskog saveza udruga invalida u okviru Strateškog plana od 2021. do 2025. godine, su:

1.	<b>CILJ: PROMICATI IZJEDNAČAVANJE MOGUĆNOSTI INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ</b>	
	<b>AKTIVNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- praćenje provedbe Konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom,</li> <li>- usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Konvencijom UN o pravima osoba s invaliditetom,</li> <li>- ugrađivanje afirmativnih međunarodnih standarda, mjera i javnih politika,</li> <li>- zagovaranje kvalitetnijih mjera i politika s ciljem sprječavanja siromaštva i socijalne isključenosti osoba s invaliditetom,</li> <li>- zagovaranje rješavanja pitanja i donošenja Zakona o inkluzivnom dodatku, Zakona o osobnoj asistenciji i Zakona o socijalnom stanovanju,</li> <li>- rad na izjednačavanju naknada propisanih za osobe s invaliditetom bez obzira na okolnosti nastanka invaliditeta,</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- poticanje invalida rada i osoba s invaliditetom na aktivno uključivanje i sudjelovanje u razvoju lokalne zajednice i društva,</li> <li>- promicanje punog i ravnopravnog sudjelovanja invalida rada u svim sferama društva i podizanje kvalitete življenja</li> </ul>
--	--	--

2.	<b>CILJ: UNAPRIJEDITI POLOŽAJ INVALIDA RADA U DRUŠTVU</b>	
	<b>AKTIVNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pružati pravne informacije i pravnu savjetodavnu podršku invalidima rada i svim osobama s invaliditetom u svim društvenim sferama: ekonomskoj, socijalnoj, zdravstvenoj i pravnoj,</li> <li>- povećavati informiranosti i znanja o pravima i povlasticama propisanim za invalide rada i osobe s invaliditetom, te postupcima ostvarivanja istih,</li> <li>- raditi na sprečavanju svih oblika diskriminacije invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom,</li> <li>- promicati ravnopravno sudjelovanje u svim sferama društva (umjetnost, kultura, rekreacija i sport),</li> <li>- promicati važnost očuvanja mentalnog zdravlja usvajanjem zdravih navika i stilova života</li> <li>- provoditi kampanje za promicanje prava invalida rada i osoba s invaliditetom, prenositi znanja, standarde i primjere dobre međunarodne prakse prema osobama s invaliditetom</li> </ul>

3.	<b>CILJ: POTICATI ODRŽIVO ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM</b>	
	<b>AKTIVNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- praćenje aktivnih mjera zapošljavanja i suradnja s dionicima na razvoju politike zapošljavanja invalida rada i osoba s invaliditetom,</li> <li>- zagovaranje mjera za zadržavanje radno pravnog statusa invalida rada i svih osoba s invaliditetom,</li> <li>- unapređenje uvjeta rada osobama s invaliditetom – uvođenje usluge – radnog asistenta i instituta skraćenog (nepunog) radnog vremena,</li> <li>- stvaranje pretpostavki za vraćanje invalida rada na slobodno tržište rada,</li> <li>- stvaranje preduvjeta za potpunu realizaciju određenja i parametara razumne prilagodbe i sankcioniranja propusta provedbe iste,</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- suradnja s nadležnim ministarstvima, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i lokalnim partnerstvima za zapošljavanje na utvrđivanju prioriteta ulaganja u zapošljavanje osoba s invaliditetom,</li> <li>- provedba djelatvornih kampanji s ciljem senzibiliziranja poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom,</li> <li>- unaprijediti radno zakonodavstvo, inicirati izmjene i dopune Zakona o radu</li> </ul>
--	--	---

4.	<b>CILJ: PROMICATI PREVENCIJU INVALIDITETA NA RADU</b>	
	<b>AKTIVNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pratiti aktivne mjere zaštite na radu i prevencije ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,</li> <li>- informirati poslodavce i radnike o važnosti zaštite na radu i rada na siguran način,</li> <li>- utjecati na djelovanje inspekcije zaštite na radu, prijelaz s regresivnog na preventivan način postupanja,</li> <li>- kontinuirano provoditi kampanje s ciljem podizanja razine svijesti o važnosti prevencije i zaštite na radu,</li> <li>- izrada plana djelovanja za prevenciju invaliditeta na radu i regrutiranje invalida rada u radnim procesima.</li> </ul>

5.	<b>CILJ: PODRŠKA I RAZVOJ UDRUGA ČLANICA CAPACITY BUILDING</b>	
	<b>AKTIVNOSTI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pružati podršku udrugama članicama u radu, u provođenju socijalnih usluga, te praćenju i promicanju socijalne politike s ciljem unapređivanja i poboljšanja kvalitete življenja invalida rada,</li> <li>- koordinirati rad temeljnih udruga,</li> <li>- organizirati edukacije za voditelje i zaposlenike,</li> <li>- pružati pravne savjete i podršku udrugama,</li> <li>- pružati podršku i pomoć u pružanju socijalnih usluga članovima,</li> <li>- razviti individualni pristup prema svakom korisniku,</li> <li>- poticati invalide rada mlađe dobi na aktivno uključivanje i sudjelovanje u radu udruga,</li> <li>- poticanje korištenja novih medija i tehnologija u radu udruga,</li> <li>- provoditi inicijative podizanja razine javne svijesti s ciljem ukidanja predrasuda i negativnih stavova prema invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom,</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- dijeliti primjere dobre prakse u pogledu podizanja razine svijesti,</li> <li>- promicati pristup informacijama i informirati invalide rada i osobe s invaliditetom i širu javnost,</li> <li>- kontinuirano ažurirati web stranicu, izdavati časopis Informacije, izrada edicija i promotivnih materijala, izrada godišnjeg izvješća,</li> <li>- obilježavati značajne datume: Nacionalni dan invalida rada Hrvatske - 21. ožujak, Svjetski dan zaštite zdravlja i sigurnosti na radu - 28. travanj, Međunarodni dan osoba s invaliditetom - 3. prosinac</li> </ul>
--	--	---

6.	CILJ: RAZVOJ I ODRŽIVOST SAVEZA I UTJECAJ NA JAVNE POLITIKE	
	AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> <li>- administrativni poslovi, planiranje, organizacija, koordinacija, arhiviranje, razvoj projektnih ideja, analiziranje, istraživanje, evidentiranje kroz statistike, provođenje treninga i edukacija, financijsko - računovodstveni poslovi, kadrovski poslovi,</li> <li>- zagovarati rješavanje pitanja održivosti Saveza i Udruga donošenjem sljedećih Zakona: Zakona o sustavnom financiranju osnovne djelatnosti reprezentativnih udruga osoba s invaliditetom,</li> <li>- sustavno pratiti raspisane natječeaje na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou, prijavljivati se na natječeaje, pratiti rezultate,</li> <li>- poticati razvoj volonterstva,</li> <li>- sudjelovati u kreiranju javnih politika kroz članstvo u radnim tijelima, radnim skupinama i radnim povjerenstvima,</li> <li>- nastaviti razvoj suradnje s resornim ministarstvima i jedinicama lokalne, područne (regionalne ) uprave i samouprave,</li> <li>- ostvarivati partnerstva s javnim tijelima i organizacijama civilnog društva,</li> <li>- pratiti i analizirati primjenu propisa na području invaliditeta (prevencija, zaštita i promicanje prava),</li> <li>- promicati ujednačavanje pružanja socijalnih usluga u svim sredinama,</li> <li>- pratiti socijalnu politiku, propise, izmjene propisa i novosti na području kvalitete života invalida rada i osoba s invaliditetom,</li> <li>- provoditi kampanje za promicanje prava invalida rada i osoba s invaliditetom, prenositi znanja, standarde i primjere dobre međunarodne prakse prema osobama s invaliditetom,</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- promovirati društveno odgovorno poslovanje s ciljem zaštite i unapređenja okoliša,</li> <li>- sudjelovati u medijima i razvijati odnos s medijima</li> </ul>
--	--	---

### GODIŠNJI OPERATIVNI I FINACIJSKI PLANOVI

Hrvatski savez udruga invalida rada će za svaku godinu važenja četverogodišnjeg plana Strategije donositi operativni plan u kojem će detaljnije utvrditi aktivnosti, rokove, strategije djelovanja, uvjete i kriterije za provedbu aktivnosti, potrebne resurse i ciljeve koji se time postižu. Aktivnosti predviđene operativnim planovima trebaju biti utemeljene u godišnjim financijskim planovima Hrvatskog saveza udruga invalida rada.

### ANALIZA I VREDNOVANJE PROVEDBE

Na kraju svake godine tijekom važenja četverogodišnje Strategije Hrvatski savez udruga invalida rada će izvršiti analizu aktivnosti i rezultata u prethodnoj godini i temeljem tih saznanja unaprijediti djelovanje i unijeti promjene/prilagodbe u operativnom i financijskom planu za narednu godinu.

Po završetku važenja Strateškog plana Predsjedništvo i Skupština Saveza izvršit će analizu postignutih rezultata, te predložiti aktivnosti za izradu narednog Strateškog plana.

Strateški plan djelovanja Hrvatskog saveza udruga invalida rada od 2021. do 2025. godine usvojen je na redovnoj Skupštini 21. 10. 2021. godine.

Predsjednik  
Anje Štulić

